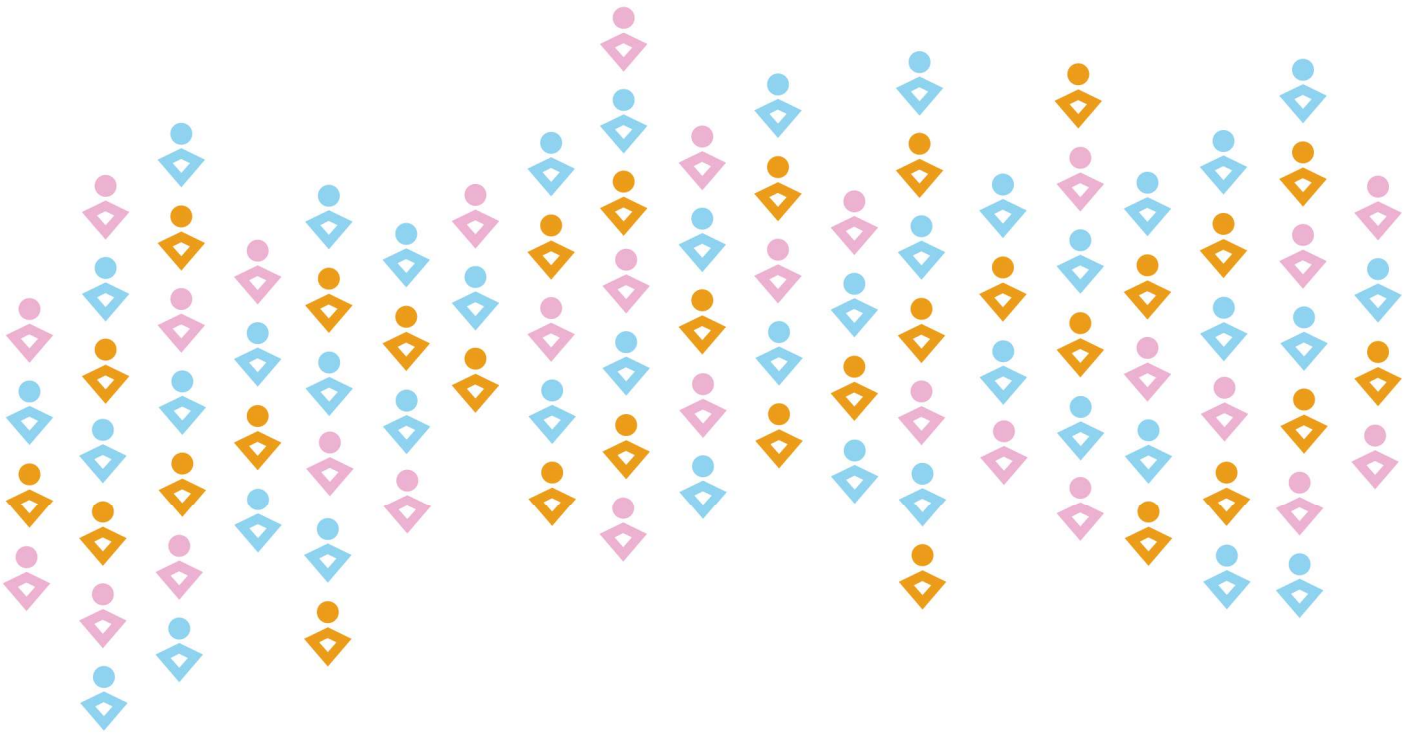

Omaishoidon tuen myöntämisperusteet 1.1.2026 alkaen

Aikuiset ja iäkkäät

Sisällysluettelo

Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet, aikuiset ja iäkkäät	1
1 Tukiluokat	1
1.1 Tukiluokka I	1
1.2 Tukiluokka II.....	2
1.3 Tukiluokka III.....	4

Asiakirja

18.12.2025

EKHVA/5452/05.00.05.02/2025 Etelä-Karjalan hyvinvointialueen omaishoidon tuen myöntämisen perusteet ja toimintaohje

Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet, aikuiset ja iäkkäät

1 Tukiluokat

1.1 Tukiluokka I

Omaishoidettava tarvitsee päivittäin hoivaa, huolenpitoa, valvontaa ja ohjausta. Omaishoitaja pitää huolta joka päivä ja vähintään kahdessa alla mainitussa auttamistilanteessa:

- wc-toiminnoissa ja hygienian hoidossa
- peseytymisessä
- pukeutumisessa
- ruokailun järjestämisessä ja/ tai syömisessä
- lääkehoidon toteutuksessa
- liikkumisessa/ siirtymisissä
- kognitiivisissa toiminnoissa (muisti, psyyke, ymmärtäminen)

Omaishoidon arvioinnissa yksilöllisen arvioinnin tukena ja lisäksi yli 65-vuotiaille käytetään RAI-mittaria. Tukiluokka I myöntämisen edellytyksenä on MapLe 5-mittarin arvo 2 tai suurempi ja seuraavista mittareista toteutuu vähintään kaksi

- CPS-mittarin arvo on 2 tai suurempi
- ADL-H mittarin arvo on 2 tai suurempi
- IADLP mittarin arvo on 32 tai suurempi

Henkilökohtaisissa toiminnoissa suoriutumisen ohella omaishoitaja auttaa kodin ulkopuolella tapahtuvista toiminnoista kuten saattaja-, asiointi- ym. apua selviytyäkseen. Hoidon tarve ei välttämättä edellytä hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa, mutta hoitajan tulee sitoutua joka päivä huolenpitoon ja hoitoon vähintään kaksi kertaa vuorokaudessa. Omaishoitajan ei tarvitse auttaa öisin muutoin, kun vain satunnaisesti.

Lisäksi valvonnassa ja ohjauksessa voidaan osittain käyttää apuna teknisiä apuvälineitä (mm. kuva- äänilyhteys). Omaishoito korvaa kotihoidon palveluja. Hoidettavalla voi olla kotihoidon sairaanhoidollisia palveluja, esimerkiksi insuliinipistokset, haavanhoito ja katetrointi, mutta omaishoitaja on päävastuussa päivittäisestä hoidosta ja huolenpidosta.

Omaishoitajan on mahdollista tehdä osa- tai kokoaikaista ansiotyötä ja hyödyntää tarvittaessa erilaisia työelämän joustoja. Omaishoitajan ollessa kokopäivätyössä, voidaan kotihoidon palveluja järjestää tarvittaessa omaishoitajan työpäivän ajalle.

1.2 Tukiluokka II

Tukiluokassa II omaishoitaja avustaa omaishoidettavaa joka päivä, tarvittaessa myös yöaikaan. Omaishoitaja pitää huolta ja avustaa toistuvasti päivittäin hoidettavaa useimmissa alla luetelluista henkilökohtaisista toiminnoista:

- wc-toiminnoissa ja hygienian hoidossa
- peseytymisessä

- pukeutumisessa
- ruokailun järjestämisessä ja/ tai syömisessä
- lääkehoidon toteutuksessa
- liikkumisessa/ siirtymisissä
- kognitiivisissa toiminnoissa (muisti, psyyke, ymmärtäminen)
- sosiaalisessa kanssakäymisessä
- hoitotoimenpiteissä

Yksilöllisen arvioinnin lisäksi yli 65-vuotiaille käytetään RAI-mittaria apuna omaishoidon arvioinnissa. Tukiluokka II MapLe 5-mittarin arvo on 3 tai suurempi ja seuraavissa mittareissa toteutuu vähintään kaksi

- CPS-mittarin arvo on 2 tai suurempi
- ADL-H mittarin arvo on 2 tai suurempi
- IADLP mittarin arvo on 36 tai suurempi

Hoidettava voi olla osan aikaa päivästä yksin. Ilman omaishoitajaa asiakas tarvitsisi runsaasti kotihoidon palveluja tai muuta kotona asumista tukevaa palvelua. Tukiluokassa II edellytetään hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa tai hoitajan mahdollisuutta sitoutua hoidettavan hoidon tarpeen vaatimuksiin ympärivuorokautisesti. Omaishoitaja vastaa pääosin päivittäisestä hoidosta ja huolenpidosta. Hoidettavan hoitamiseen on mahdollista saada tukea kotihoidolta. Mahdollinen muiden kotiin tuotavien palvelujen tarve arvioidaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä.

1.3 Tukiluokka III

Omaishoidettava tarvitsee huolenpitoa, ohjausta ja valvontaa ympärivuorokautisesti. Omaishoitaja pitää huolta ja avustaa useimmissa alla luetelluissa henkilökohtaisissa toiminnoissa runsaasti ympärivuorokautisesti:

- wc-toiminnoissa ja hygienian hoidossa
- peseytymisessä
- pukeutumisessa
- ruokailun järjestämisessä ja/ tai syömisessä
- lääkehoidon toteutuksessa
- liikkumisessa/ siirtymisissä
- kognitiivisissa toiminnoissa (muisti, psyyke, ymmärtäminen)
- sosiaalisessa kanssakäymisessä
- erityishoitotoimenpiteissä

Yksilöllisen arvioinnin lisäksi yli 65-vuotiaille käytetään RAI-mittaria apuna omaishoidon arvioinnissa. Tukiluokka III RAI mittareissa vähintään kahden mittarin arvot ylittyvät

- MapLe 5 -mittarin arvon on 4 tai suurempi
- CPS-mittarin arvo on 4 tai suurempi
- ADL-H mittarin arvo on 4 tai suurempi
- IADLP mittarin arvo on jokaiselta osa-alueelta 4 tai suurempi

Hoidettava voi olla yksin vain lyhyitä aikoja. Hoitajan on huolehdittava hoidettavasta ja oltava valmis suorittamaan hoitotoimenpiteitä kaikkina vuorokauden aikoina. Hoidon sitovuus ja hoidon tarve ovat samaa tasoa kuin pysyvässä ympärivuorokautisessa hoidossa olevalla. Hoidon tarve edellyttää

hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa. Omaishoitaja vastaa pääosin päivittäisestä hoidosta ja huolenpidosta. Hoidettavan hoitamiseen on mahdollista saada tukea kotihoidosta. Myös saattohoitotilanteissa voidaan myöntää luokan III mukaista tukea.

Mikäli hoidettava saa runsaasti hyvinvointialueen järjestämiä palveluja esimerkiksi perhehoitoa tai lyhytaikaista asumispalvelua kaksi viikkoa/ kk tai runsaasti kotiin tuotavia palveluja (kotihoito, perhehoito, henkilökohtainen apu, suunnitellut turva-
auttajan käynnit öisin esim. 40H/vko) maksetaan omaishoidon tukiluokan II mukaista palkkiota (= alennettu luokka III). Mahdollinen muiden kotiin tuotavien palvelujen tarve arvioidaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä.

Tukiluokan III mukaista palkkiota voidaan maksaa myös vaikeasti sairaan hoidettavan omaishoitajalle erityistapauksissa lyhytaikaisesti. Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi saattohoito- tai erityistilanteissa lyhytaikaisesti runsaan avun tarpeessa olevan henkilön hoitotilanne.

Edellytykset palkkion maksamiselle tällaisessa erityistapauksessa ovat (Omaishoitolaki 937/2005, 5§):

- hoitajalla ei ole vastaavalta ajalta vähäistä suurempia työtuloja (esimerkiksi kokouspalkkiot).
- hoitajalla ei ole oikeutta sairausvakuutuslain mukaiseen erityishoitorahaan

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.